

nu toe bekende vindplaatsen gegeven. Elke paddestoelenvriend in Nederland hoort dit boekje te hebben!

Het is des te meer te hopen, dat velen deze tabel zullen bestellen (zie adv. elders in Coolia), omdat de uitgave van nieuwe tabellen mede afhankelijk is van de belangstelling voor de eerste. In voorbereiding zijn o. a. tabellen over de hogere discomyceten, de truffels en schijntruffels en de melkzwammen.

C. Bas

BOEKBESPREKING

E. Michael & B. Hennig: Handbuch für Pilzkunde, deel III: Hellblätter und Leistlinge, Jena 1964, Gustav Fischer Verlag, 286 pag., 120 gekleurde platen en 13 textfiguren, D.M. 38.10.

Nadat in de eerste twee delen van de recente uitgave van Michael-Hennig's "Handbuch für Pilzfreunde" respectievelijk de algemene paddestoelen en de niet-plaatjeszwammen zijn behandeld, is het derde deel gewijd aan de niet in het eerste deel behandelde wit- en bleek-sporige plaatjeszwammen en de cantharel-achtigen. Het vierde deel zal betrekking hebben op de plaatjeszwammen met donker-gekleurde sporen en het vijfde op de russula's en melkzwammen.

In het hier te bespreken derde deel gaan aan het gedeelte met de beschrijvingen en de afbeeldingen een 17-tal hoofdstukken vooraf, waarvan de eerste zes een aantal betrekkelijke willekeurige onderwerpen behandelen (b.v. Duitse volksnamen voor paddestoelen; fluorescentie bij paddestoelen; conservering door droogvriezen enz.), het zevende de indeling in families en geslachten van de plaatjeszwammen volgens Singer's systeem en de laatste tien elk één van de families, waarvan in dit boek vertegenwoordigers zijn afgebeeld, n.l. Amanitaceae, Agaricaceae pr.p., Rhodophyllaceae, Pleurotaceae, Marasmiaceae, Tricholomataceae, Hygrophoraceae, Gomphidiaceae, Paxillaceae en Cantharellaceae.

In elk van de laatstgenoemde hoofdstukken wordt een karakterisering van de familie gegeven en iets gezegd over de verwantschappen. Hierop volgt dan een opsomming met beschrijvingen van de geslachten die er toe behoren. Ik geloof dat deze overzichten in een behoefte voorzien, daar Moser's boekje te beknopt is om het gevolgde systeem begrijpelijk te maken en slechts weinig amateurs het uitgebreide maar ook kostbare handboek van Singer bezitten. De tekst zou echter veel gewonnen hebben als ze rechtlijner was geweest en zich meer tot de hoofdzaken had beperkt. Helaas zijn hier en daar ook fouten en halve waarheden binnengeslopen.

Zeer belangrijk is natuurlijk het tweede gedeelte met de platen en beschrijvingen. Het is ondoenlijk een algemene waardering van de platen te geven; men zou ze stuk voor stuk moeten bespreken, daar ze zeer verschillend van kwaliteit zijn. Sommige afbeeldingen zijn zeer goed, anderen beslist slecht,. In het totaal zijn 300 soorten afgebeeld, waaronder enige waarvan gekleurde afbeeldingen zeer schaars zijn of tot nu toe ontbraken, zoals b.v. pl. 193: Chrysomphalina (Clitocybe) venustissima, en pl. 218, Tricholoma apium. Het is wel zeer ongelukkig dat hier en daar nummers van figuren verwisseld zijn, b.v. 285 en 286 en ook 155 en 156.

Ook de tekst is wat onevenwichtig. Sommige soorten worden zeer uitvoerig behandeld, anderen zeer beknopt. Ook hier zijn weer onnauwkeurigheden te signaleren, die gemakkelijk vermeden hadden kunnen worden.

Ondanks de critiek, die op heel wat details van dit boek valt uit te oefenen, geloof ik toch wel, dat het ook voor de Nederlandse amateur-mycoloog zijn geld waard is. Als alle vijf delen van deze serie verschenen zijn, zullen 1200 soorten hogere fungi zijn afgebeeld, waardoor dit werk één van de omvangrijkste recente uitgaven op dit gebied zal zijn. Het zal ongetwijfeld voor de amateurs een belangrijke bron van informatie vormen en in de toekomstige literatuur zal er zeker geregeld naar verwezen worden. Mocht men twifelen over de aanschaf, dan kan men dit boek eerst eens lenen uit de bibliotheek van de Nederlands Mycologische Vereniging.

C. Bas.

Hennig, B.: Taschenbuch für Pilzfreunde. VEB Gustav Fischer Verlag Jena, 1964. 201 blz. 123 gekleurde afbeeldingen; formaat 20 x 12,4 cm. ingen. DM 10.50.

Dit boekje, dat door het dikke papier voor een zakboek nogal zwaar is, is in eerste instantie voor mycophagen bestemd, maar zal toch zeker ook zijn weg vinden naar andere paddestoelliefhebbers.

Het begint met algemene raadgevingen en een kort hoofdstukje over de paddestoelen als geheel. Hierna volgt een indeling van de "hogere" fungi, waarbij men merkwaardig genoeg wél de Phycomyceten maar niet de Fungi Imperfecti vermeld vindt. Enige andere onjuistheden zijn de indeling der Clavariaceae onder de "Hutpilze", de vermelding der Amanitaceae in plaats van de Lepiotaceae als betrekkelijk nauwe verwanten van Psalliota (=Agaricus) en van Penicillium notatum als voorbeeld van een Ascomyceet. Na de indelingen worden de soorten van de geslachten Amanita, Agaricus, Russula en Lactarius en van de familie der Boletaceae in een overzicht behandeld, waarna recepten en aanwijzingen voor de consumptie en het bewaren volgen. Tenslotte volgen de zeer goede gekleurde afbeeldingen van 123 soorten, die vele lezers van Coolia bekend zijn uit de grote Michael-Hennig of de oude Michael-Schulz.

Er zijn echter ook verscheidene nieuwe afbeeldingen bij, alle op glanzend papier. De bijbehorende beschrijvingen zijn uitvoerig en bevatten nuttige opmerkingen over verwante soorten, dubbelgangers, etc. Voor paddestoelliefhebbers, die zich tevreden willen stellen met de kennis van een beperkt aantal soorten is dit een nuttig en fraai plaatwerkje tegen een alleszins redelijke prijs.

G.A. de Vries.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE VAN DE FLORA-COMMISSIE NAAR
NEDERLANDS EN BELGISCH LIMBURG VAN 2-4 OKTOBER 1964.

Tijdens deze drie-daagse excursie, waaraan door dertien leden werd deelgenomen, zijn een aantal terreinen in Limburg bezocht, die bij de phanerogamisten reeds lang een grote bekendheid genieten, doch die mycologisch nog niet of nauwelijks onderzocht zijn.

De volgende terreinen werden hierbij bezocht: op 2 oktober het Elzeterbos bij Bommerig; op 3 oktober 's morgens het bos en de weiljes langs de Geul nabij Kasteel Emmaburg te Nieuw-Moresnet in België, 's middags het bos en de weiljes langs de Lontzenerbach eveneens te Nieuw Moresnet; en op 4 oktober 's morgens het Bovenste Bos bij Terziet (Nederland) en de aangrenzende bossen bij Teuven (België).

Door enkele deelnemers is op 4 oktober 's middags nog een bezoek gebracht aan het park rond Kasteel Neubourg te Gulpen.

Wanneer men achteraf de verschillende terreinen vergelijkt, wat de mycologische vondsten betreft, dan valt op dat de lager gelegen en meer vochtige terreinen het rijkst waren. Vooral de terreinen bij Nieuw Moresnet waren een verrassing. De hoger gelegen bossen zoals het Bovenste Bos en de bossen bij Teuven leverden vrijwel niets op, waarschijnlijk als gevolg van de voorafgaande langdurige droge periode.

Vermelding verdienen de volgende soorten:

- a. Voor het Elzeter Bos: *Pholiota gummosa*, *Conocybe rickenii*, *Deconica inquilina*, *Psathyrella albidula*, *P. microrhiza*, *P. fulvescens*, *Podoporia sanguinolenta* en *Stereum rameale*.
- b. Voor de terreinen langs de Geul bij Nieuw Moresnet: *Melanoleuca grammopodia*, *Pleurotellus acerosus*, *Coprinus poliomallus*, *C. stellatus*, *Pluteus phlebophorus*, *Mycoacia pura* en *Neobulgaria pura*.
- c. Voor de terreinen langs de Lontzenerbach: *Plasmopara angelicae*, *Lepiota hetieri*, *L. leucothites*, *Naucoria luteolofibrillosa*, *N. subconspersa*, *Conocybe blattaria*, *Cortinarius cephalixus*, *Lactarius flavidus*, *L. lilacinus*, *L. pubescens*, *Trametes suaveolens* en *Fomes igniarius* (beide laatsten op *Salix*).
- d. Voor het Bovenste Bos: *Pholiota squarrosa* var. *muelleri* (?), *Psathyrella ocellata*, *P. leucotephra* en *Polyporus stipticus*.